

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

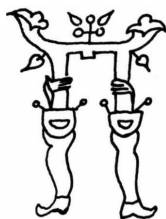
ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 272

1 Μαρτίου 2010

«Νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ»

ερίεργη ἡ ἐποχή μας. Καί ἀθεράπευτα προβληματική. Εὐρύνει, ἀπεριόριστα, τό χῶρο τῆς ἐλεύθερης, ἀτομικῆς ἢ ὁμαδικῆς διακίνησης. Καί πνίγει στή μοναξιά τίς προσωπικότητες. Ἀνοίγει τά σύνορα στήν ἀδέσμευτη κυκλοφορία τῆς τουριστικῆς μάζας. Καί σφραγίζει, ἐρμητικά, τίς καρδιές, στήν προσφορά καί στήν ἀποδοχή τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης. Κουβαλάει, ἀπό τή μιά ἄκρη τοῦ πλανήτη στήν ἄλλη, τίς βαρεῖες κατασκευές τῆς εὐρηματικῆς τεχνολογίας της. Καί δείχνεται ἀνίσχυρη νά μετακινήσει, ἀπό τή μιά ὑπαρξη στήν ἄλλη, τό σκίρτημα τοῦ ἐνδιαφέροντος, τήν πνοή τῆς συμπόνιας, τό λόγο τῆς ἀνυστερόβουλης παρηγοριᾶς.

Οἱ κοινότητές μας, ἴσαμε τή βίαιη εἰσβολή τῶν μοντέλων τῆς νεωτερικότητας, ἦταν κατακομματιασμένες σέ μικρές πόλεις ἢ σέ διάσπαρτα χωριά. Ἀλλά οἱ ὑπάρξεις μοχθοῦσαν καί γιόρταζαν, δεμένες σέ ἀνοιχτές κοινωνίες ἀγάπης, ἀλληλοκατανόησης καί συναντίληψης. Στό σκοτεινιασμένο ὀρίζοντα τῶν σημερινῶν ἀνακατατάξεων, καταλύεται σκόπιμα ἡ «ἀδελφική κοινωνία» τῶν

προσώπων. Μεθοδεύεται ἡ ὁλοένα καί εὐρύτερη μαζοποίηση. Συνωθοῦνται ἢ σπρώχνονται ἐκβιαστικά τὰ ἄτομα καί οἱ κοινότητες στό οἰκουμενικό στρατόπεδο τῆς ἀνώνυμης, παγκοσμιοποιημένης ἀνθρωπότητας. Καί καταλήγουν στό ψυχονευρικό σύνδρομο τῆς ἀπομόνωσης. Ἀρνοῦνται ἢ καί προδίδουν τό ἀδελφικό ἀνάσασμα, κατά τήν ἀναστροφή μέ τόν «πλησίον». Καί ἀναπαράγουν, μέ πόνο καρδιάς, τήν ὁμολογία τοῦ πολύπαθου Δαβίδ: «Ὡμοιώθην πελεκάνι ἐρημικῶ ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ» (Ψαλμ. 101). Κατάντησα νά περιπλανῶμαι, σάν τό μοναχικό πελεκάνο, πού ἀπλώνει τίς φτεροῦγες του καί πετάει ἀδιάκοπα πάνω ἀπό τήν ἀτελεύτητη, ἄγωνα ἔρημο, δίχως νά βρίσκει δροσιά καί ἀνάπαυση. Ἐγίνα ὅμοιος μέ τό κλαψοπούλι, πού κουρνιάζει στά χαλάσματα καί ἀμολάει κλαψουρίσματα καί παράφωνες κραυγές.

Φαινόμενο ἱστορικῆς πρωτοτυπίας τό ὄνειρο καί ἡ πράξη τῆς ἐποχῆς μας, νά ζυμώσουμε τὰ δισεκατομμύρια τοῦ πλανήτη μας σέ μιὰ μάζα, πού θά ὑποτάσσεται, ἀδιαμαρτύρητα, στίς προδιαγραφές κάποιων ἀπροσδιόριστων, ἐνδεχομένως καί ὑποπτῶν κέντρων ἐξουσίας καί προγραμματισμῶν καί θά βιώνουν, ὅπουδήποτε γῆς, τήν κονσερβοποιημένη εὐμάρεια καί τήν «καθ' ὑπαγόρευση» προβληματική. Προσωπικές, μυστικές ἐφέσεις, λαχτάρεις τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιάς, κληρονομίες πολιτιστικῆς ἐμπειρίας, πού σφραγίζουν τήν ταυτότητα τοῦ προσώπου μας ἢ τοῦ λαοῦ μας, θησαυρίσματα ἐξαγιασμένης ἄσκησης ἢ θυσιαστικῆς καλλιέργειας τῆς ἀγάπης, ὅλα ὅσα ἔρχονται ἀπό τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ὡς φορτία ἀνθρωπιστικῆς καταξίωσης, σπρώχνονται στήν ἄκρη, στά ἀζήτητα ἢ στά ἄχρηστα. Καί συνεχίζουμε τήν πορεία μας, κρατώντας στό χέρι, ὡς μοναδικό σύμβολο καί μοναδική λαχτάρα, τήν παντιέρα τῆς παγκοσμιοποίησης. Τή δουλική ὑποταγή στά ἰδιοτελῆ σχεδιάσματα τῶν λίγων ἰσχυρῶν καπετάνιων τῆς παγκόσμιας ὀλκάδας. Καί τήν τυφλή προσαρμογή στά ἐκμοντερνιστικά προγράμματα τῶν χειριστῶν τῆς ἐξελιγμένης τεχνολογίας καί τῆς ἀνέλεγκτης κερδοσκοπίας.

Ποίος βρίσκει τό θάρρος, σήμερα, νά ἀμφισβητήσῃ τήν ὑπαρξη καί τή λειτουργία «τοῦ γκέτο» τῆς ἐξουσίας, πού ἔχουν στήσει

Σκηνοθετικά εϋρήματα

Βαρεία ή ατμόσφαιρα στην εύρύτατη αϋλή της Έκκλησίας της Ελλάδος. Από τό «καθ' ύπόθεση χαρισματικό» Κέντρο, την καθέδρα της Συνοδικής διαποίμανσης, δέν εκπέμπεται φῶς αγιότητας καί δέσμη ἐλπίδας. Από τήν είδησεογραφία, πού διαχέει ὁ πλαδαρός, ἐνημερωτικός μηχανισμός της Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος καί τοῦ ἀνώτατου Διοικητικοῦ Ὁργάνου Της, της Συνόδου της Ἱεραρχίας, ἀντί γιά διάφανη καί ἐλπιδοφόρα πληροφόρηση, εἰσπράττουμε τήν πικρία καί τήν ἀπογοή-

τευση. Ἀπό τίς ἀναγραφές, στίς διαδικτυακές σελίδες, τῶν παραγόντων, πού βρίσκονται σέ ἄμεση ἐπαφή μέ τήν ἐπικαιρότητα ἢ πού καταθέτουν τοὺς προσωπικούς τους προβληματισμούς καί ἀναζητοῦν διαφώτιση, μαθαίνουμε γεγονότα καί συμπεριφορές, πού παγώνουν τίς καρδιές μας καί μᾶς ἐγκλωβίζουν στά σκοτεινά κελιά της ἀπόγνωσης.

Τολμῶ νά προσθέσω καί μιᾶ ἄλλη, ἐντελῶς πρωτότυπη ποιότητα της τρέχουσας πρακτικῆς της Ἐκκλησιαστικῆς μας Διοίκησης. Εἶναι ἀποκλειστική ἐμπνευση καί ἀπρόσμενη πρωτοτυπία

καί χειρίζονται οἱ ὑπερδυνάμεις τοῦ πλανήτη μας ἢ τήν ἐφευρετικότητα καί τήν πολυκλαδικότητα «τοῦ οἰκονομικοῦ γκέτο», πού ἀπομυζάει τόν ἰδρώτα καί τήν ἱκμάδα τῶν χειριστῶν της οἰκονομικῆς μηχανῆς ἢ τῶν καταναλωτῶν της ποικίλης παραγωγῆς;

Οἱ λίγοι, ὅσοι βρίσκονται στήν καμπίνα πλοήγησης της μαζοποιημένης ἀνθρωπότητας καί ὅσοι διατηροῦν τά προνομιακά δικαιώματα ἐμπορικῆς ἀναβάθμισης ἢ σκόπιμης ὑποβάθμισης της τεχνολογικῆς παραγωγῆς καί της ἀντίστοιχης κερδοφορίας, περιφέρονται μέ ἔπαρση καί αὐτοπροβάλλονται ὥς οἱ ἡγετικοί παράγοντες τοῦ ἀνώνυμου ὄχλου. Οἱ πολλοί, «ὡς νυκτικόρακες ἐν οἰκοπέδῳ», κλαψουρίζουν καί διαμαρτύρονται καί μελαγχολοῦν, ὅταν διαπιστώνουν πῶς ἡ διαμαρτυρία τους δέν φτάνει στίς ἀκοές τῶν δυναστῶν καί δέ ζωογονεῖ τά παγωμένα καί λησμονημένα βιώματα της ἀνθρωπιάς καί της ἀδελφικῆς συναντίληψης.

τοῦ σημερινοῦ προκαθήμενου Ἱερώνυμου. Διακινεῖται καί διαπλέκεται κατὰ τέτοιο τρόπο, πού ἀναρτᾷ στὸν πίνακα τῆς δημόσιας, ἡγετικῆς ἄθλησης τὸ προφίλ τοῦ σεναριογράφου καί τοῦ σκηνοθέτη φτηνῆς θεατρικῆς ἐπιθεώρησης. Μιάς θολῆς καί σκοτεινῆς παράστασης, πού δέν ἐντάσσει τὰ πλάνη της μήτε στή δεοντολογία τῆς ἠθικῆς, μήτε στό χρέος τῆς σοβαρότητας. Παίζει «ἐν οὐ παικτοῖς». Στοχεύει, ἀνεπιτυχῶς, στὸν ἐντυπωσιασμό τοῦ τεχνάσματος. Καί προσμετράει ὡς κατόρθωμα τὴν ἐξαπάτηση τῆς ἀπέναντι ὄχθης.

Πρόσφατα, στίς 9 Ἰανουαρίου 2010, ἡ δημοσιογράφος Μαρία Ἀντωνιάδου, πού παρακολουθεῖ, μέ μάτι ἀσκημένο, τίς ἐκκλησιαστικές ἐξελίξεις καί μεταφέρει στήν ἐφημερίδα της, «*Τό Βῆμα*», ἔγκυρη ἐνημέρωση, δημοσίευσε ἰδιότυπο καί ἰδιόχρωμο ρεπορτάζ, μέ τίτλο «*Πόλεμος Βορείων-Νοτίων στήν Ἱεραρχία*». Διαβάζοντάς το διαπιστώνει ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ ἀρθογράφος, ἔμπειρη καί εὐρηματική, δέ στάθηκε σέ μιά ἐπιπόλαιη ἰστόρηση τῶν πρόσφατων ἐκκλησιαστικῶν ἐξελίξεων. Καί δέν ἀρκέστηκε στήν ἀναπαραγωγή κάποιων σοφῶν ἢ ρηχῶν Μητροπολιτικῶν σχολιαστικῶν ἀνακοινώσεων. Διερεῦνησε προσεκτικά τίς τάσεις καί τίς ἀντιστάσεις. Τίς συμπεριφορές, πού ἀναρτῶνται, «*φαρισαϊκά*», στούς φωτισμένους πίνακες τῆς δημοσιότητας. Καί αὐτές, πού ἐπικαλύπτονται μέ τὸ ἀδιαφανές σκέπαστρο τῆς δολιότητος. Καί, ψάχνοντας, ἀνακάλυψε βαθύ χάσμα. Κενό ἐμπιστοσύνης στήν ὁμήγουρη, πού συγκροτεῖ τὸ διοικητικό μηχανισμό

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Κρυψίνοια καί ἐπιφύλαξη. Αὐτόνομο σχεδιασμό καί στόχους προσωπικῆς ἰδιοτέλειας.

Ἡ δημοσιογράφος δειξάσκει στὰ βάθη τοῦ ρήγματος. Μέτρησε τὰ ρίχτερ. Καί ἀποτύπωσε τὴν ἀναταραχὴ μέ τὴν προσεγμένη διαλεκτικὴ τοῦ δημοσιεύματός της.

Μεταφέρω μερικά, χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα:

«...Ὁ ἰδιότυπος «πόλεμος» πού ἔχει ξεσπάσει μεταξύ τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου, παρ' ὅλο πού γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα παρέμεινε ὑπόγειος, ἔχει ἀρχίσει νὰ λαμβάνει διαστάσεις καί νὰ γίνετα πλέον αἰσθητὸς στὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας, στὰ κυβερνητικὰ καί πολιτικὰ στελέχη τῆς χώρας. Ἐγκατεστημένοι στό ἀρχιεπισκοπικὸ μέγαρο, στήν ὁδὸ Ἀγίας Φιλοθέης, στήν Πλάκα, οἱ Ὀνότιοι εἶναι πολλαπλῶς ἐνισχυμένοι, ἀφοῦ μεταξύ ἄλλων ἔχουν τὴ δυνατότητα τῆς καθημερινῆς ἐπαφῆς μέ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο.

Οἱ ἐγκαταβιοῦντες ἐν Κολωνακίῳ, στή Μονὴ Πετράκη, ὅπου καί τὸ Συνοδικὸ Μέγαρο, «Βόρειοι» δείχνουν νὰ λαμβάνουν ὅλες τίς ἐπώδυνες ἀποφάσεις, οἱ ὁποῖες τοὺς φέρνουν σέ δύσκολη θέση.

...Στὴν Ἀγίας Φιλοθέης τὸ κλίμα μεταξύ τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου δείχνει ἀπόλυτα ἀρμονικό... Παλιοὶ φίλοι καί συνεργάτες του στή Μητρόπολη Θηβῶν καί Λεβαδείας, πέρασαν μαζί μέ τὸν κ. Ἱερώνυμο ὅλες τίς δύσκολες στιγμές, ὅπως τὴν ἀποτυχημένη ἀπόπειρα νὰ ἐκλεγεῖ τὸ 1998 Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος στή μάχη κατὰ τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου...

“Όλοι τηροῦν χαμηλοὺς τόνους, ἀποφεύγουν νά ἐκτίθενται καί καλλιεργοῦν τό προφίλ τῆς συναίνεσης καί τοῦ διαλόγου. “Ὅλες οἱ ἀποφάσεις καί οἱ κινήσεις ἐκπηγάζουν ἀπό τήν Ἁγίας Φιλοθέης καί δέν εἶναι λίγες οἱ φορές πού οἱ “Βόρειοι” δέν γνωρίζουν τί... ποιοῦν οἱ “Νότιοι”»...

Χαρακτηριστικά εἶναι τά ὅσα συνέβησαν μέ τήν πρόσληψη τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων μέσω ΑΣΕΠ καθώς ὁ ὑπουργός Ἑσωτερικῶν κ. Ἰ. Ραγκούσης δήλωσε ὅτι ἐπικοινωνήσε μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί ἡ Ἐκκλησία ἀποδέχεται τίς ἀποφάσεις του. Εἶχε προηγηθεῖ ἡ μεσολάβηση τῶν “Νοτίων”, ἡ ὁποία προκάλεσε τήν μήνιν τῶν “Βορείων” πού τοὺς χαρακτήρισαν ἐνδοτικούς...».

Ὁμολογῶ, ὅτι, μέ τήν πρώτη ἀνάγνωση αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, δέν πείστηκα, ὅτι ἀνάμεσα στό Συνοδικό ἐπιτελεῖο, πού ἐδρεύει στή Μονή Πετράκη καί στόν ἀρχιεπισκοπικό ὄμιλο, πού διακινεῖται καί δρᾷ στό Μέγαρο τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Φιλοθέης ὑπάρχει τέτοια διάσταση ἀπόψεων καί ἐπιδιώξεων, πού καθιστᾷ τή συνεργασία προβληματική καί ἀτελέσφορη.

Ὅταν, ὅμως, μέ ὑπόβαθρο αὐτή τήν ἀφυπνιστική ἤ, ἔστω, πειρασμική ἐκτίμηση, ξανάφερα στό καντράν τῆς προσοχῆς μου καί τῆς ἀνάλυσής μου ὅλη τήν ἀλυσίδα τῶν πρόσφατων, ὑπογείων καί ἐπίγειων, συναγωνιστικῶν καί ἀνταγωνιστικῶν χειρισμῶν τῶν δυό ἐπιτελικῶν ὁμάδων, διαπίστωσα, ὅτι ἡ δημοσιογράφος Ἀντωνιάδου κάνει σωστές ἐκτιμήσεις καί ὅτι φωτο-

γραφίζει, μέ ἀκρίβεια, τήν ἀσυμβατότητα τῶν χειρισμῶν.

Γιά νά βοηθήσω τόν ἀναγνώστη μου στήν προσέγγιση τῆς σύγχρονης αὐτῆς ἱστορικῆς ἀνωμαλίας, θά ἀναφερθῶ σέ κάποια συγκεκριμένα γεγονότα.

Τό πρῶτο ἀπό αὐτά:

Στίς 2 Νοεμβρίου τοῦ 2009, ἡμέρα Δευτέρα, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος ἐπισκέφθηκε τόν πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου, στό Μέγαρο Μαξίμου. Σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες, πού δόθηκαν στή δημοσιότητα, ἡ συνομιλία τους ἦταν μακρά καί γόνιμη. Ἀναζήτησαν διαύλους συνεργασίας καί σχεδίασαν τήν ἀπό κοινοῦ μελέτη τῶν ἀσαφεῶν καί τῶν διαφοροποιημένων ὁραματισμῶν, πού σκοτίζουν τό κλίμα καί στήνουν τοὺς φράκτες τῶν ἐπιφυλάξεων καί τῶν ἀνταγωνισμῶν. Ὅρισαν, κοινό στόχο, τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ λαοῦ. Τό ἀνέβασμα τῆς μορφωτικῆς καί τῆς πολιτιστικῆς του στάθμης. Καί τή γνήσια καί ἀποτελεσματική συμπαράσταση κατά τίς ὥρες τῆς περιπέτειας καί τῆς ὁδύνης.

Μετά ἀπό δυό μέρες, στίς 4 Νοεμβρίου (εἶναι γνωστό αὐτό), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, μέ μακρά ἀγόρευση του, ἐνημέρωσε ὅλα τά μέλη τῆς Διορκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τό διάλογο, πού εἶχε μέ τόν Πρωθυπουργό καί γιά τά προβλήματα, πού ἔβαλαν ἀπό κοινοῦ, στήν τροχιά τῆς μελέτης καί τῆς ἐπίλυσης.

Ἄν τά εἶπε ὅλα ἢ ἂν ἀπόκρυψε κάποια κεφάλαια τῶν συνεννοήσεων, δέν μπορῶ νά τό γνωρίζω. Ξέροντας τήν προτίμηση τοῦ Ἱερώνυμου στό σκοτεινό παιχνίδι τῆς ἱντριγκας, τολμῶ νά

υπολογίζω, ότι δέν ξεδίπλωσε, μπροστά στα μέλη της Διαρκούς Ίερᾶς Συνόδου, ὅλο τό κουβάρι τῶν παραχωρήσεων ἢ τῶν ἀπαιτήσεων, πού ἀπόθεσε στό τραπέζι τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Ἡ εἰδησεογραφία-σκόπιμα ἢ λαθεμένα-μετάφερε τό «καλό κλίμα» καί κάποια πλάνα ἀπό τίς ἀμοιβαῖες φιλοφρονήσεις τῶν δυό συνομιλητῶν, σέ κάθε γωνιά της ἑλληνικῆς πατρίδας. Καί υπογράμμισε τό ἐλπιδοφόρο σύνθημα, ὅτι ἀπο δῶ καί πέρα, ὅλα θά πάνε καλά. Ἐκκλησία καί Πολιτεία θά δώσουν τά χέρια σέ συνεργασία καί κατανόηση. Καί ὁ λαός θά χαρεῖ τίς ἡλιόλουστες μέρες της «κοινωνίας» καί της πολιτιστικῆς ἀναβάθμισης.

Ὡστόσο, πρὶν δύσει ἡ μέρα, ὁ ὀρίζοντας σκοτείνιασε ἀπτόμα καί ἀπειλητικά. Ἀστραπές καί βροντές καί κεραυνοί, πού ἐκπέμφθηκαν καί πυροδοτήθηκαν ἀπό τούς... «Βόρειους», σκόρπισαν τόν τρόπο.

Τό ἐπιτελεῖο τῶν οἰκονομικῶν, τμήμα τοῦ «βόρειου» συγκροτήματος, ἀνάστατο καί ἀκράτητο, μέ ἐπικεφαλῆς τά δυό δυναμικά στελέχη του, τόν πρόεδρο της Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν, Μητροπολίτη Ἰωαννίνων Θεόκλητο καί τόν Γενικό Διευθυντή κ. Ἀντώνιο Ζαμπέλη, ἀντέδρασαν δυναμικά. Διαμαρτυρήθηκαν. Φώναξαν. Στιγμάτισαν τούς παράγοντες της Πολιτείας, πού-ὅπως δήλωσαν-κατασπατάλησαν τά οἰκονομικά ἀποθέματα τοῦ Κράτους, τόν ἰδρώτα καί τό αἷμα τοῦ λαοῦ καί τώρα ζητοῦν νά ἀρπάξουν καί ὅ,τι ἀπέμεινε ἀπό τήν περιουσία της Ἐκκλησίας.

Ὁ προκαθήμενος Ἱερώνυμος, Πρόεδρος της Ἱερᾶς Συνόδου, πού παρακολουθεῖ καί ἐλέγχει τίς δραστηριότη-

τες ὅλων τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, σά νά μὴν ἄκουγε, σά νά μὴν ἔβλεπε. Οὔτε μπλοκάρισε τήν ἐξέγερση τῶν «υποτακτικῶν» του, οὔτε τήν υἱοθέτησε. Σά νά μὴν τόν ἀφοροῦσε τό κύμα της ἀντίδρασης. Δέν ἄπλωσε τό χέρι, νά προσυπογράψει τίς διαμαρτυρίες τους. Οὔτε κάλεσε τά μέλη της Διαρκούς Ἱερᾶς Συνόδου σέ ἔκτακτη διάσκεψη, γιά νά μελετήσῃ τίς ἀπρόοπτες(;;) ἐξελίξεις καί νά ἐπιβάλλῃ τήν τάξη.

Καί ὄχι μόνο αὐτό. Ἀπό τότε, ἴσαμε σήμερα, δέν προέκυψε καμιά δήλωση τοῦ κ. Ἱερώνυμου, ὅτι μετά τή δυναμική διαμαρτυρία τῶν «βόρειων» ἐπιτελῶν του, ἐπικοινωνήσῃ, προσωπικά, μέ τόν ἀρμόδιο Ὑπουργό, γιά νά ζητήσει ἐξηγήσεις καί νά προτείνει συμβιβαστική ἐπίλυση της διαφοράς. Ἐμείνε σέ διακριτική ἀπόσυρση. Καί ἄφησε ἀνοιχτό τό γήπεδο τοῦ ἀγῶνα καί της διαμαρτυρίας στήν ὁμάδα «τῶν Βόρειων» στά ἐξημμένα στελέχη της Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Οἰκονομικῶν.

Τήν ἐπόμενη μέρα, στίς 5 Νοεμβρίου γράφτηκε μιά εὐρύτατη ἐπιστολή, πού ἡ ὁμάδα διαμαρτυρίας τήν ἔδωσε στά χέρια τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ποιός τή συνέταξε αὐτή τήν ἐπιστολή, δέν εἶναι γνωστό. Οὔτε ποιὰ διοικητική Ἀρχή της Ἐκκλησίας τήν ἐνέκρινε καί ἀνέλαβε τήν εὐθύνη της ἀποστολῆς της. Τήν υπογράφει μόνο ὁ Ἀρχιγραμματέας της Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀλλά, χωρίς νά δηλώνεται, ὅτι υπογράφει κατ' ἐντολή τοῦ Προέδρου τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος.

Καί τό ἐρώτημα μένει. Καί, μάλιστα, περισσότερο φορτισμένο μέ προβληματισμό. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κρατοῦσε

γερά τή ράβδο τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐξουσίας; Ἦ τοῦ τὴν εἶχαν ἀρπάσει ἀπὸ τὰ χέρια; Μετεῖχε ἢ δέ μετεῖχε σ' αὐτὴ τῇ διαμαρτυρία; Τῇ σχεδίασε ὁ ἴδιος ἢ τοῦ τῇ σχεδιάσαν καὶ τοῦ τὴν ἐπέβαλαν οἱ «Βόρειοι» ἐπιτελεῖς του;

Ἦ, μήπως, μέ ὅλη αὐτὴ τῇ σκηνοθεσία, ὁ κ. Ἱερώνυμος ἔπαιζε θέατρο; Μήπως ἔστειλε διάφορο μήνυμα στὴν κάθε πτέρυγα; Στόν Πρωθυπουργό καὶ στὴν ὑπουργικὴ συνοδεία του, τῇ διαβεβαίωση, ὅτι θὰ συμπορεύεται μαζί τους καὶ ὅτι θὰ εἶναι ἔτοιμος, σέ κάθε στιγμή, νὰ ἀδειάζει μπροστά στά πόδια τους ὅλα τὰ ταμεῖα τῆς Ἐκκλησίας(!). Καί, στοὺς ἀπορημένους καὶ ἀναστατωμένους Μητροπολίτες, τό μυστικὸ μήνυμα, ὅτι θὰ περιοριστεῖ στὴν ἐποχιακὴ ὑποχώρηση καὶ ἀποδοχὴ τῆς ἀυξημένης φορολογίας καὶ ὅτι ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ ἀντιστέκεται καὶ δέ θὰ ἐπιτρέπει τὴν περαιτέρω ἀλόγιστη διαρπαγὴ(!).

Τό ἐρώτημα σφηνώθηκε στό λογισμό ὅλων ἐκείνων, πού γνωρίζουν τό δόλιο καὶ ὑστερόβουλο περπάτημα τοῦ ἀρβανίτη Ἱερώνυμου. Ἀλλὰ δέν ἀπαντήθηκε καὶ δέν ἀποσαφηνίστηκε.

Θὰ προσπεράσω τίς ἐξεγέρσεις καὶ τίς ἀναδιπλώσεις, πού ἐκδηλώθηκαν, κατὰ τὴ ροὴ τοῦ Νοεμβρίου καὶ τοῦ Δεκεμβρίου. Καὶ θὰ σταματήσω στό δεύτερο γεγονός, πού προβληματίζει καὶ γεμίζει τὴν ἀτμόσφαιρα μέ σύννεφα ἀνησυχίας.

Μέ τὴν ἀνατολὴ τοῦ καινούργιου χρόνου καὶ πρὶν ὀλοκληρωθεῖ ἡ διαδικασία τῶν εὐχετηρίων καὶ τῶν γιορταστικῶν ἀσπασμῶν, σημειώθηκε μιὰ νέα ἀνάφλεξη τῆς διαμάχης-σκόπιμη ἢ

πλασματικὴ-πού ἔπνιξε τό γιορταστικὸ χαμόγελο τῆς καινούργιας χρονιᾶς.

Στίς 13 Ἰανουαρίου ἀρχισαν τὰ δαγκώματα τῆς νέας χρονιᾶς. Στό Συνοδικὸ Μέγαρο πραγματοποιοῖσε ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, τὴν τελευταία τῆς συνεδρίαση τοῦ μηνός Ἰανουαρίου τοῦ 2010. Καί, ἀμέσως μετὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς Συνοδικῆς Συνεδρίας, ὁ γενικός διευθυντὴς τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας κ. Α. Ζαμπέλης ἐμφανίστηκε μπροστά στοὺς δημοσιογράφους καὶ ἐξαπέλυσε σφοδρὴ ἐπίθεση ἐνάντια στὴ διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ὑπὸ τὴ σκιά καὶ τὴν προστασία τοῦ Νόμου, πού ἐκδόθηκε τὸν περασμένο Μάρτιο, ἀρνεῖται νὰ χορηγήσει τὰ νόμιμα μερίσματα στοὺς κατόχους τῶν μετοχῶν τῆς, μετὰ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Τό περιεχόμενο τῆς συνέντευξης καὶ ὁ τόνος τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δημιούργησαν ἀτμόσφαιρα βαρειά. Περισσότερο ἀπὸ φορτισμένη. Ἦ κριτικὴ σκληρὴ. Ἦ ἀπαίτηση ἀδιαπραγμάτευτη. Καὶ τό μήνυμα, πού προσπερνοῦσε τοὺς ἐκκλησιαστικούς χώρους καὶ περνοῦσε σέ ἄλλες ὁμάδες μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας, κινώντας τους σέ διαμαρτυρίες καὶ σέ διεκδικήσεις, πάγωνε τό κύκλωμα τῶν κατεστημένων διαχειριστῶν καὶ τῶν κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων καὶ προκαλοῦσε τὴν ἀντεπίθεση.

Μεταφέρω ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τό ρεπορτάζ τῆς ἐφημερίδας «Κόσμος τοῦ Ἐπενδυτή», τῆς 16ης Ἰανουαρίου 2010:

«Ὁ τρόπος χειρισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ὑπόθεσης τῶν μετοχῶν τῆς ἐθνικῆς Τράπεζας ἔχει προκαλέσει τὴν ἔντονη δυσφορία τῆς κυβέρνησης.

Τό άρνητικό κλίμα πού ἔχει δημιουργηθεῖ δυναμιτίζει τίς σχέσεις τῶν δύο πλευρῶν ἐν ὧσει τοῦ διαλόγου. Ζητούμενο πλέον τό ἂν θά ὑπάρξει κλιμάκωση ἢ θά ἐπικρατήσει ἡ νηφαλιότητα.

Εἰδικότερα, ἡ κίνηση πού σημειώθηκε τήν περασμένη Τετάρτη μετά τό τέλος τῆς συνεδρίας τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅταν παρουσιάσθηκαν οἱ θέσεις τῆς Ἐκκλησίας, αἰφνιδίασε τήν κυβέρνηση. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἔμοιαζε σάν μιά ἀπάντηση στόν ἐπίσης αἰφνίδιο τρόπο μέ τόν ὁποῖο εἶχε βγεῖ πρὸς τά ἔξω τό ζήτημα τῆς φορολόγησης τῆς Ἐκκλησίας. Καί δέν εἶναι τυχαῖο πῶς, παρ' ὅτι πρόκειται γιά μιά ἀσυνήθιστη συμπεριφορά, ἐντούτοις συνάντησε τήν ἐπιδοκιμασία ἀρκετῶν ἀρχιερέων. Καί αὐτό γιά δύο λόγους. Πρῶτον, γιατί δόθηκε τό μήνυμα, ὅτι ἡ παθητικότητα παίρνει τέλος, δεύτερον γιατί ἀσκήθηκε μιά ἔμμεση πίεση, πίσω ἀπό τήν ὁποία κρύβονται ζωτικά γιά τήν εὐρωστία της συμφέροντα.

Στήν ἐξελεγκτική αὐτή διεργασία ὑπάρχει κάτι τό παράδοξο.

Τό σχέδιο δράσης, πού διαμόρφωσαν οἱ ἡγετικοί παράγοντες τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας, καθῶς καί τό κείμενο τῆς διαμαρτυρίας, γιά τήν κατακράτηση τῶν μερισμάτων ἀπό τήν Ἐθνική Τράπεζα, ὑποβλήθηκαν στή Διαρκή Ἱερὰ Σύνοδο, μόλις κατά τή μέρα, πού ἐπρόκειτο νά τεθοῦν σέ ἐφαρμογή. Καί ἡ Σύνοδος δέν τοῦ ἔδωσε τήν προτεραιότητα τοῦ ἐπείγοντος. Ἀσχολήθηκε μέ ὅλα τά θέματα, πού ἦταν ἀναρτημένα στήν ἡμερήσια διάταξη της καί μετά ἔφερε γιά συζήτη-

ση τίς ἀνησυχίες καί τίς προτάσεις τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Οἰκονομικῶν.

Στό Δελτίο, πού συνήθως ἐκδίδει ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος, μετά ἀπό κάθε συνεδρίασή της καί πού φέρει τήν ἡμερομηνία 13 Ἰανουαρίου 2010, δηλαδή τῆς μέρας, πού παραχωρήθηκε στούς δημοσιογράφους ἡ συνέντευξη τοῦ Ζαμπέλη, συναντοῦμε, ἐντελῶς τελευταῖο, τόν προβληματισμό γιά τήν ἐπικείμενη Γενική Συνέλευση τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας καί γιά τό περιεχόμενο τῆς σχετικῆς ἔκθεσης τοῦ κ. Ζαμπέλη.

Διαβάζουμε:

«Ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος ἀφοῦ ἐνημερώθηκε ἀπό τήν Διεύθυνση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας, μέ τό ἀπό 13 Ἰανουαρίου ὑπόμνημά της, ἀποφάσισε νά ἀποσταλεῖ τοῦτο στόν καθ' ὕλην ἀρμόδιο Ὑπουργό κ. Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστική Κεντρική Οἰκονομική Ὑπηρεσία, ὡς ἓνας ἐκ τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ζητᾷ νά ἐκπροσωπεῖται στό Διοικητικό Συμβούλιο τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διά τοῦ Διευθυντοῦ της, μέ σκοπό τήν ἐνημέρωση τῶν ἐταιρικῶν θεμάτων τῆς Τραπεζῆς, ἐφ' ὅσον τά ἔσοδα ἀπό τά μερίσματά της καλύπτουν τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἐξόδων λειτουργίας της».

Ἡ διατύπωση τῆς Συνοδικῆς ἀπόφασης προσδιορίζει, ὡς μοναδική κίνηση ἀντιμετώπισης τοῦ προβλήματος, τήν ὑποβολή τῆς ἀναφορᾶς τῆς Κεντρικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας στόν ἀρμόδιο Ὑπουργό τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὡστόσο, ἀμέσως μετά τή λήξη τῆς Συνοδικῆς Συνεδρίας καί μέσα στό ἴδιο τό Συνοδικό Μέγαρο, ὁ διευθυντής τῆς

ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσί-
ας κ. Ἀντώνιος Ζαμπέλης ἐμφανίστη-
κε μπροστά στους δημοσιογράφους
καί παραχώρησε συνέντευξη, κλονί-
ζοντας τό ἥπιο κλίμα τῶν σχέσεων
Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου καί Πρω-
θυπουργοῦ Παπανδρέου καί προκα-
λώντας ἰσχυρές ἀντιδράσεις στά στελέ-
χη τῆς Ἑθνικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος.

Νά προχώρησε στήν ἐνέργεια αὐτή
ὁ κ. Ζαμπέλης, δίχως νά ἔχει τήν ἔγκρι-
ση τοῦ κ. Ἱερώνυμου; Μοιάζει ἀπίθανο.
Νά εἶχε πραγματοποιηθεῖ ἡ συνεννό-
ηση καί νά εἶχε δοθεῖ, ἐκ τῶν προτέ-
ρων, ἡ ἄδεια, γιά πυροδότηση ὁξύτα-
της ἀντίδρασης καί νά εἶχε ἀποκρυβεῖ
ἡ μεθόδευση ἀπό τά ὑπεύθυνα καί ἄρ-
μόδια μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου;
Μπορεῖ νά τό θεωρήσει κανεῖς ὡς πι-
θανό, ἀλλά ἀπό τά κείμενα καί ἀπό τίς
προφορικές ἀνακοινώσεις δέν προ-
κύπτει ἡ ἐπαλήθευση. Τό μόνο, πού
μπορεῖ νά ὑπογραμμίσει κανεῖς, εἶναι
ὅτι στήν ὅλη ὑπόθεση ὑπάρχουν κενά.
Ἀπορίες καί ἐρωτήματα.

Αὐτά τά ἐρωτήματα καί ὅσα ἄλλα ἡ
περαιτέρω ἐπεξεργασία τῶν περιστα-
τικῶν ἐκδιπλώνει μπροστά μας, μᾶς
χειραγωγοῦν σέ κάποιες διαπιστώσεις
καί σέ κάποιες ἐκτιμήσεις, πού προσφέ-
ρονται νά ἐρμηνεύουν ἕνα κρυφό σχε-
διασμό τοῦ Προκαθήμενου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος καί κάποιων συνερ-
γατῶν του. Μπορεῖ, ὅμως, νά ἀντανα-
κλοῦν καί ὁράματα καί μυστικές ἐπι-
θυμίες, κάποιων ἰδιοτελῶν δορυφό-
ρων, πού-κατά τήν ἐπεξεργασμένη
ἐθιμική ἀναστροφή τους-προβάλλουν
ἕνα προφίλ ἀνιδιοτέλειας καί ἀξιοπρε-
ποῦς, θυσιαστικῆς προσφορᾶς στή

Μητέρα Ἐκκλησία, ἐνῶ στό μυστικό
θυλάκιο τοῦ κρανίου τους δουλεύει ὁ
μηχανισμός τῆς ἀξιοποίησης τῶν εὐ-
καιριῶν γιά ἀποδοτικότερη ἀναρρί-
χηση.

Εἶμαι ἀποφασισμένος νά μήν ἀσχο-
ληθῶ μέ τίς προθέσεις τῶν ἀνθρώπων,
πού στρατεύονται ἢ πού συναγε-
λάζονται στήν αὐλή τοῦ κ. Ἱερώνυμου.

Στήν παρούσα συνάφεια, θά καταθέ-
σω, μόνο, τίς ἀπλές ὑποψίες μου ἢ τίς
κάποιες ἐνδείξεις μου, γιά τίς περιέργες
ἀντιφατικότητες τῆς συμπεριφορᾶς
τοῦ κ. Ἱερώνυμου, γιά τό «ναί» καί τό
«ὄχι» πρὸς τά κυβερνητικά ὄργανα,
γιά τήν ἐνθουσιώδη ἐνημέρωση τῆς Δι-
αρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅτι ὅλα πῆγαν
καλά, κατά τή συνομιλία μέ τόν Πρω-
θυπουργό καί γιά τό ξέσπασμα τῆς
θύελλας τῶν ἀντιδράσεων καί τῶν δι-
αμαρτυριῶν, μόλις λίγες ὥρες μετά τήν
πανηγυρική συνεδρίαση, γιά τήν ἀν-
εξήγητη ἐναλλαγή ἀπό τήν πτώση στήν
ἀνάσταση καί ἀπό τήν ἀνάσταση στήν
πτώση καί γιά τήν περίεργη διαπλοκή
τῆς χαρᾶς μέ τό θρῆνο.

Ὁ κ. Ἱερώνυμος, ἄνθρωπος τῶν
σκοτεινῶν διαδρομῶν, δέν ἀγαπάει τήν
ἀλήθεια καί τή διαφάνεια. Προσφέρει
στόν καθένα τό ἄρτημα τῆς προτίμη-
σῆς του καί ἀνοίγει τή χούφτα, γιά νά
εἰσπράξει τό δικό του φιλοδώρημα.
Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, κρύβει ἀπό τόν
ἕνα τίς μύχιες προθέσεις του καί καμῶ-
νεται στόν ἄλλο, ὅτι συνοδοιπορεῖ μέ
τούς σχεδιασμούς του, γιά νά τόν κάνει
φίλο καί νά τόν παρεμποδίσει νά δώ-
σει χέρι φιλίας καί συνεργασίας στό
ἀντίπερα φυλάκιο.

Τό σύστημα αὐτό πρέπει νά λει-
τούργησε, μέ ἔνταση καί ἔμφαση, κατά
τό χρονικό διάστημα τοῦ τριμήνου, Νο-

έμβριο 2009, Ίσαμε Δεκέμβριο 2010.

Μπροστά στον Πρωθυπουργό, ο προκαθήμενος της Έκκλησίας της Ελλάδος ξεδίπλωσε, κατ' αντίστροφη διάταξη, τό γνωστό σύνθημα: «Τσοβόλα δόσ' τα όλα». Είπε μέ ξμφαση καί μέ πικρό χαμόγελο: «Γιώργο, πάρτα όλα». Κί' άμέσως, έλυσαν οί πάγοι, ζεστάθηκαν οί καρδιές. Καί δόθηκε ή εύκαιρία καί ή δυνατότητα στον Πρωθυπουργό νά άνταποκριθεϊ καί νά ύποσχεθεϊ κατάφαση καί έγκριση σέ όλους τούς σχεδιασμούς του έγκολπιοφόρου συν-ομιλητή του.

Κατά τήν ένημέρωση τών μελών της Διαρκούς Ίερās Συνόδου, πού πραγματοποιήθηκε τήν έπόμενη μέρα, περιορίστηκε στή μελοποίηση της χαράς του καί στήν άναγγελία, ότι άνοιξε μία καινούργια σελίδα στίς σχέσεις Κράτους καί Έκκλησίας. Οί Συνοδικοί δέν ύποψιάστηκαν δόλο. Δέχτηκαν τήν παραπλανητική έξιστόρηση, ως κατάθεση τίμιου μετόχου τών δωρημάτων του Παναγίου Πνεύματος. Καί του άντιπρόσφεραν τή δική τους χαρά καί τόν άδελφικό ξπαινο.

Φυσικά, ύπηρεξαν καί οί παραέξω Μητροπολίτες, εκείνοι, πού διεκρίναν τή συναλλαγή καί τήν προδοσία καί άρχισαν νά φωνασκούν καί νά διαμαρτύρονται. Οί ένστάσεις τους έκδιπλώθηκαν καί κύλησαν μέ τήν όρμη καταρράκτη. Καί άπείλησαν τήν άνατροπή της έκεχειρίας, πού είχε συναφθεϊ στό Μέγαρο Μαξίμου.

Εύρηματικός ό κ. Ίερώνυμος, σοφίστηκε νά τούς καλέσει σέ μονοήμερη Συνέλευση της Ίεραρχίας, άκριβώς τίς παραμονές τών έορτών τών Χριστουγέννων καί μέ ένα άνιάρό μονόλογο, νά τούς παραπλανήσει, ότι όλα τά προ-

βλήματα καί όλες οί έμπλοκές, πού ύπάρχουν στήν έπικοινωνία καί στή συνεργασία Κράτους καί Έκκλησίας, θά συζητηθούν, θά άναλυθούν καί θά έπιλυθούν στίς μεικτές Έπιτροπές, πού θά συγκροτηθούν προσεχώς καί θά λειτουργήσουν άδέσμευτες καί άνεπηρέαστες από κάθε προκατάληψη ή σκοπιμότητα.

Τό μεθοδευμένο στένεμα του Συνοδικού χρόνου δέν έπέτρεψε νά έκφραστούν έλεύθερα οί Συνοδικοί Ίεράρχες. Έτσι πέρασε στά μέσα της λαϊκής ένημέρωσης ή πλαστή, ύποβολιμαία, καί όλότελα ψευδής άναγγελία, ότι βρισκόμαστε στό διάδρομο της συμφιλίωσης Κράτους καί Έκκλησίας καί ότι ή άνατολή της ήλιόλουστης μέρας χρυσώνει τόν όρίζοντα.

Τό πόσο αύτή ή προπαγάνδα άνταποκρίνεται στήν πραγματικότητα ή άποτελεϊ πλέγμα διάστροφης πλοκής φοβικών Έρινυών καί προσωπικών επιδιώξεων, θά τό δείξει τό προσεχές μέλλον. Οί κινήσεις της παρούσης ώρας δείχνουν ότι ή πλειοψηφία τών μελών της Ίεραρχίας βρίσκεται σέ έξαψη καί ότι οί σχεδιασμοί, πού έχουν άπλωθεϊ στό τραπέζι τών διαβουλευσεων δέν είναι εύνοϊκοί γιά τόν Προκαθήμενο.

Άπό τίς κερκίδες της Πολιτικής ήγεσίας, τά χαμόγελα, σέ έναρμόνιση μέ τά μισόλογα, αφήνουν νά διαρρεύσουν οί προθέσεις. Ό σημερινός Άρχιεπίσκοπος δέν είναι φρούριο άξιών άκατάβλητο. Τόν συνακολουθούν μειονεκτήματα καί ένοχές, πού τόν καθιστούν εύκολοδιαχείριστο καί εύπρόσβλητο. Μιά «κατά συνθήκη» κολακεία

καί μιά εύκαιριακή κάλυψη τῶν ἀδυναμιῶν του εἶναι ἀρκετές νά τόν καταστήσουν ὑποτελή καί νά τόν κάνουν νά ὑποχωρεῖ, ἀδιαμαρτύρητα, σέ κάθε σχεδιασμό καί σέ κάθε πρωτοβουλία τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας. Στήν περίπτωσή του, ἀντί γιά τό σύνθημα: «Τσοβόλα δόσ' τα ὅλα», εἶναι ἀρκετό καί ἀπόλυτα ἀποτελεσματικό τό σύνθημα: «Πάρε κάποια περιθωριακά νομοθετήματα, πού ἀρκοῦν νά ἐξοντώσουν τούς ἀνθρώπους, πού φοβᾶσαι, δός μας τήν περιουσία τῆς Ἐκκλησίας, κλεῖσε τό στόμα σου καί παρέλασε στό δρόμο ὡς νικητής. Ὅλα καλά καί ὅλα ἅγια.

Μιά φράση, μόνο, θά διατυπώσω καί θά τήν καταθέσω στόν ἀνήσυχο λογισμό καί στήν καρδιά τῶν ἀναγνωστῶν μου, πού πονοῦν τήν Ἐκκλησία, πού προσεύχονται καί πού παρακολουθοῦν μέ ἀγωνία τίς ἐξελίξεις.

Βαρύς χειμῶνας, ἀδελφοί μου, ταιλαπωρεῖ τήν Ἀσπίλη, τήν Ἀγιότατη Ἐκκλησία μας. «Ὁ πλοῦς ἐν νυκτί, πυρ-

σός οὐδαμοῦ...». Ὡστόσο, μή χάνετε τήν ἐλπίδα σας. Σηκῶστε τό βλέμμα καί τίς καρδιές ψηλά. Στό Γολγοθά, πού βρίσκεται σταυρωμένος ὁ Κύριός μας. Ἀλλά καί στό μνήμα, πού στέκονται οἱ ἄγγελοι καί ἀναγγέλλουν τήν Ἀνάσταση.

Οἱ δυνάμεις τοῦ κόσμου τούτου εἶναι ἀδύναμες καί ἀνίσχυρες. Ἡ ἀντοχή τους προεκτείνεται ἴσαμε τόν τάφο. Ἡ Δύναμη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δέν περισφίγγεται σέ τέρματα. Κυριαρχεῖ στήν αἰωνιότητα. Λυτρώνει τίς ὑπάρξεις μας. Ἀκυρώνει τίς πονηρές διαβολές καί τίς κατασκοτεινές διαπλοκές. Καί ἀνοίγει, διάπλατα, τούς ὀρίζοντες τῆς «νέας κτίσης», τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πού δέν τή σαλεύει καί δέν τήν ἀποδομεῖ μήτε ἡ ἁμαρτία, μήτε ὁ θάνατος.

Ἀνοῖξτε τίς καρδιές, ἀδελφοί μου. Καί προσευχηθεῖτε. «Ὁ Κύριος ἐγγύς» (Φιλίπ. δ' 5).

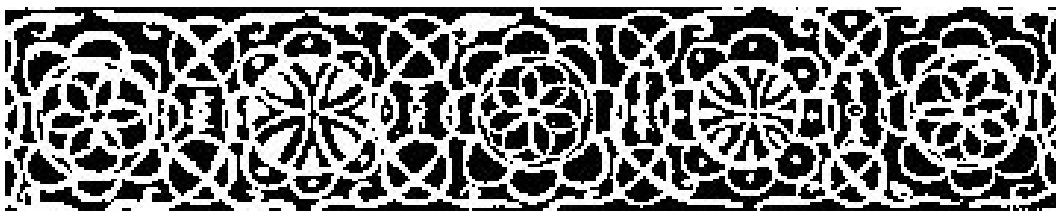
Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Πῶς τά βλέπεις τά πράγματα; Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος θά καθαρίσει τήν Ἱεραρχία καί ὁλόκληρο τόν κλῆρο ἀπό τούς Μπεζενίτηδες, ἢ θά προσθέσει καί ἄλλους;

Θά δοῦμε ἄσπρη μέρα ἢ θά βολοδέρνουμε στή μαυρίλα;

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

ΠΑΡΑΔΟΞΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ

ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑ

Όπως είναι γνωστόν, ο πρώην Μητροπολίτης Παντελεήμων (Μπεζενίτης) καταδικάσθηκε με την 778/2009 απόφαση του ποινικού Τμήματος του Άρειού Πάγου αμετάκλητα (μετά δυο ουσιαστικές καταδίκες) σε κάθειρξη έξι ετών, για το κακούργημα της ύπεξαιρέσεως μεγάλου χρηματικού ποσού από Ι. Μ. της δικαιοδοσίας του. Η ποινική αυτή απόφαση στάλθηκε στην Ι. Σύνοδο, ή οποία ακολούθως παρέπεμψε το φάκελλο στο Πρωτοβάθμιο Εκκλησιαστικό Δικαστήριο, το οποίο και απήγγειλε απλώς την καθαίρεση του Μητροπολίτη, όπως αυτό, κατά δέσμια ενέργεια, επιβάλλονταν από τη ρητή διάταξη του άρθρου 160 του Νόμου 5383/1932 «Περί Εκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων». Ο πρώην Μητροπολίτης άσκησε στο Πατριαρχείο «το δικαίωμα του έκκλητου» με αίτημα την επανεξέ-

ταση της υπόθεσής του. Το Πατριαρχείο, μετά γνώμη ειδικῶς συσταθείσης Έπιτροπής, επιλήφθηκε της ύποθεσης και έγνώρισε το αποτέλεσμα με έπιστολή, την οποία απέστειλε πρόσφατα ο Πατριάρχης στον έδῶ Αρχιεπίσκοπο.

Μεταφέρουμε αποσπάσματα της πατριαρχικής έπιστολής, όπως αυτή δημοσιεύθηκε στον ήμερήσιο αθηναϊκό τύπο.

«Στην έπιστολή που υπογράφει ο Οίκουμενικός Πατριάρχης, και δημοσίευσε το εκκλησιαστικό πρακτορείο *ειδήσεων* "Amen.gr", τονίζεται πώς ο φάκελος της υπόθεσης μελετήθηκε ένδελεχῶς και διαπιστώθηκε πώς "το Δευτεροβάθμιον δι' Αρχιερείς Συνοδικόν Δικαστήριον της καθ' Υμᾶς Εκκλησίας δέν έξεδίκασεν εισέτι την περίπτωσιν του έν λόγω πρωτοβα-

θμίως κριθέντος 'Ιεράρχου". Για τὸ λόγο αὐτὸ ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκφράζει τὴν ἀποψη "ὅτι πρὸ τῆς ἐξετάσεως ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐκκληίου δέον ὅπως ὁλοκληρωθῇ ἡ παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ ἐν ἰσχύι Νόμου 5383/1932 περὶ Ἑκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης προβλεπομένη διαδικασία δευτεροβαθμίου κρίσεως, μεθ' ἣν ἡ Μητέρα Ἑκκλησία ἐπιληφθῇσεται ταύτης τελεσιδίκως καὶ ὁριστικῶς».

Στὸ παραπάνω κείμενο τοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐπισημαίνουμε δυὸ διαπιστώσεις.

Ἡ ΠΡΩΤΗ: Ὅτι «τὸ ἐκκληιον» ἀσκεῖται παραδεκτῶς (κατὰ νομικὴ ὁρολογία), μόνο σὲ ἐκεῖνες τὶς περιπτώσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες ὑπάρχει ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΗ ΚΡΙΣΗ Δευτεροβάθμιου Ἑκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν δικαζομένων κανονικῶν παραπτωμάτων τῶν κληρικῶν. Ἀπόφαση δηλαδὴ Δευτεροβαθμίου Ε.Δ., τὸ ὁποῖο, κατὰ τοὺς σαφεῖς ὁρισμοὺς τῆς παραγ. 1 τοῦ ἀρθρ. 44 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας (Κ.Χ.Ε.Ε.) καὶ μετὰ ἀπὸ αὐστηρὴ τήρηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαδικασίας, ἐξετάζει σὲ δεῦτερο βαθμὸ τὴν ὑπόθεση κατὰ τὴν κανονικὴ, νομικὴ καὶ οὐσιαστικὴ βάση καί, ἀξιολογώντας τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, ὅπως αὐτὰ πρωτοδίκως καὶ κατ' ἐφεση προσκομίζονται, καταλήγει κατὰ δικαιοδοτικὴ κρίση σὲ τελεσιδικὴ καταδίκη τοῦ Μητροπολίτη.

Ἡ ΔΕΥΤΕΡΗ: Ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο

μνημονεύει ρητῶς καὶ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἰσχύ τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ε.Δ.». Καὶ συνεπῶς, μνημονεύοντας ρητῶς τὸ νόμο αὐτό, ἀναφέρεται προδήλως σὲ ὅλες τὶς διατάξεις του, ἐπομένως καὶ στὴν ἐπίμαχη διάταξη τοῦ ἀρθρου 160. Πρέπει δὲ νὰ τονισθεῖ ἐπὶ πλέον ὅτι ὁ νόμος 5383/1932 τῶν Ε.Δ. εἰδικὰ ἐπιβεβαιώνεται καὶ θεωρεῖται ὡς ἰσχύων καὶ μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ στὸ ἀρθρο 44 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. (νόμος 590/1977), ὁ ὁποῖος μάλιστα, πρὸ τῆς προώθησής του στὴ Βουλὴ πρὸς ψήφιση, στάλθηκε ἀπὸ τὴ διοίκηση τῆς Ἑκκλησίας στὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεώς του.

Εἶναι ἐξάλλου γνωστό, καὶ ἀπὸ τὴ νομικὴ θεωρία καὶ ἀπὸ τὴ δικαστηριακὴ νομολογία, καὶ θεωροῦμε περιττὸ νὰ τὸ ὑπομνήσουμε, ὅτι ὅλοι οἱ νόμοι τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας εἶναι ἰσχυροὶ καὶ ἐφαρμοστέοι ὡς ἔχουν ἀπὸ ὅλα τὰ ὄργανα τῆς διοίκησης εἴτε αὐτὰ εἶναι ὄργανα τοῦ δημοσίου εἴτε αὐτὰ ἀνήκουν σὲ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), ὅπως εἶναι καὶ ἡ Ἑλλαδικὴ Ἑκκλησία, ἡ ὁποία ἔτσι τὸ θέλησε ἡ ἴδια καὶ ρητῶς τὸ διατύπωσε στὴν παράγ. 4 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Χάρτου. Σὲ μία μόνο περίπτωσιν ὁ νόμος ἢ ὁρισμένες διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἰσχύουν, ὅταν κριθοῦν ὡς ἀντισυνταγματικῶς ἀνίσχυροι καὶ τοῦτο μετὰ δικαστικὴ ἀπόφαση, γιατί μόνο τὰ συντεταγμένα δικαστήρια τῆς Πολιτείας ἔχουν αὐτὴ τὴν ἐξουσία καὶ κανένα ἄλλο ὄργανο.

Ἄλλως ἡ διοίκηση καὶ συνεπῶς καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς Ν.Π.Δ.Δ. εἶναι ὑποχρεωμένες νὰ τηροῦν καὶ νὰ ἐφαρμόζουν τοὺς νόμους, ὡς αὐτοὶ ἔχουν.

Εἰδικότερα: Στὴν περίπτωση τοῦ ἀρθροῦ 160 τοῦ Ν. 5383/1932 (Ε.Δ.) ἡ ἀπαγγελία τῆς καθαίρεσης ἀπὸ τὸ Ε.Δ. σὲ καταδικασθέντα γιὰ κακούργημα κληρικό (βλ. καὶ Μητροπολίτη) ἀμετάκλητα ἀπὸ τὸ ποινικὸ δικαστήριον εἶναι **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ἀμέσως ἐκτελεστή** καὶ ἐπιβάλλεται κατὰ δέσμια ἐνέργεια. Στὴν περίπτωση αὐτὴ (ἀρθρ. 160) τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Δικαστήριον δὲν ἀσκεῖ δικαιοδοτικὴ κρίση κατὰ τὸ ἀρθρ. 44 Κ.Χ.Ε.Ε. καὶ οὐδόλως ἐνεργεῖ ὡς δικαστήριον, ἀλλὰ, ὄντας, κατὰ πάγια νομολογία τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων (ΣτΕ), συλλογικὸ διοικητικὸ ὄργανο, ἐκδίδει ὑποχρεωτικῶς διαπιστωτικὴ διοικητικὴ πράξη, χωρὶς αὐτὴ νὰ ἀποτελεῖ ἀπόφαση Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ἀφοῦ κινεῖται ἔξω ἀπὸ τὴν ὅλη διαδικασίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης.

Μὲ ἄλλα λόγια ἡ πράξη αὐτὴ τῆς καθαίρεσης, ποὺ εἰδικὰ προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἰσχύον ἀρθ. 160 τοῦ Ν. 5383/1932 γιὰ τὸν καταδικασθέντα ἀμετάκλητα γιὰ κακούργημα Ἀρχιερέα, δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα δικαιοδοτικῆς κρίσης, μετὰ δηλαδὴ ἀπὸ ἔρευνα κανονικῆ, νομικῆ καὶ οὐσιαστικῆ, ἀφοῦ κάτι τέτοιο ρητῶς τὸ ἀποκλείει καὶ κατηγορηματικὰ τὸ ἀπαγορεύει τὸ ἴδιον τὸ ἀρθρο 160 μὲ τὴ ρητὴ διατύπωση καὶ ἐπιταγή: **«ἄνευ ἐτέρας τινὸς διαδικασίας».**

Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν ἀναντίρρητων νομικῶν διαπιστώσεων, ποὺ προπαρατέθηκαν, εἶναι καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ πράξη αὐτὴ τῆς καθαίρεσης μὲ τὴν παραπάνω εἰδικὴ διαδικασίαν ποὺ ἐκδίδεται, **δὲν ἀποτελεῖ ἀπόφαση Ε.Δ.** μὲ συνέπεια, ἀφοῦ δὲν ἀποτελεῖ ἀπόφαση δικαστηρίου, νὰ μὴν ὑπόκειται οὔτε καὶ στὸ ἐνδικο μέσο τῆς ἔφεσης ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Ε.Δ., ἡ ὁποία προϋποθέτει ὅπωςδὴποτε πρωτοβάθμια οὐσιαστικὴ ἀπόφαση καὶ πάλι Ε.Δ. Καὶ τοῦτο διότι, ὅπως τονίσθηκε, ἡ πράξη αὐτὴ, τὴν ἐκδοσὴ τῆς ὁποίας ὁ νομοθέτης ἀνέθεσε ἀπλῶς στὸ Ἐκκλησιαστικὸ Δικαστήριον, ὡς συλλογικὸ διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας, ἐκδίδεται μὲ μόνη τὴν διαπίστωση ὅτι ἡ ποινικὴ καταδίκη τοῦ Μητροπολίτη γιὰ κακούργημα κατέστη ἀμετάκλητη, **«ἄνευ ἐτέρας τινὸς διαδικασίας».** χωρὶς καμμιά περαιτέρω οὐσιαστικὴ ἔρευνα, χωρὶς νέα δίκη καὶ χωρὶς καμμιά ἄλλη διαδικασία.

Ὡς ἀναγκαῖο συμπέρασμα ὅλων αὐτῶν ἐξάγεται ἀβίαστα τοῦτο. Ἡ ὑποχρεωτικῶς ἐκδοθεῖσα, κατὰ ρητὴ καὶ σαφῆ ἐπιταγὴ τοῦ ἀρθ. 160, διαπιστωτικὴ ἀπλῶς διοικητικὴ πράξη τῆς καθαίρεσης δὲν ἀποτελεῖ ἀπόφαση Ε.Δ. κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθροῦ 44 Κ.Χ.Ε.Ε. καὶ ἐπομένως δὲν μπορούσε νὰ ἀσκηθεῖ κατ' αὐτῆς ἔφεση ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Ε.Δ. γιὰ τὴν ἐπανεξέταση σὲ δεῦτερο βαθμὸ τῆς ὑπόθεσης. Αὐτὸ ἄλλωστε τὸ ἐγνώριζε καὶ ὁ καταδικασθεὶς Μητροπολίτης, ἀφοῦ οὔτε καὶ ὁ ἴδιος ἄσκησε

ἔφεση, ὡς ὁ μόνος νομιμοποιούμενος, μέσα στήν ἀποκλειστική προθεσμία πού ὀρίζεται στό νόμο των Ε.Δ. Ἀλλά, εἶναι ἐπίσης βέβαιο, ὅτι οὔτε καί κάποιο ἄλλο συνοδικό ὄργανο εἶχε (καί ἔχει καί σήμερα) τήν ἐξουσία νά παραπέμψει αὐτή τήν ὑπόθεση σέ Δευτεροβάθμιο Ε.Δ. Ἐπόμενο τοῦτο εἶναι, ὅτι, ἀφοῦ ἡ πράξη τῆς καθαίρεσης κατὰ τὸ ἄρθ. 160 ἀναντίρρητα δέν ὑπόκειται σέ ἔφεση, δέν μπορεῖ ἐξ ἀντικειμένου νά ἔχουμε καί τελεσίδικη κρίση Δευτεροβαθμίου Ε.Δ., ὅπως αὐτό προβλέπεται ἀπό τὸ ἄρθρ. 44 Κ.Χ.Ε.Ε., μέ ἀποτέλεσμα νά μὴν εἶναι οὔτε νομικῶς παραδεκτὴ ἡ ἄσκηση τῆς προσφυγῆς τοῦ ἐκκλήτου ἐνώπιον τοῦ Πατριαρχείου, ὅπως ἄλλωστε καί τὸ ἴδιο τὸ Πατριαρχεῖο τὸ δέχθηκε.

Καί ἐπισφραγίζουμε τὸ σχόλιο μέ τήν ἀναντίρρητη διαπίστωση, ὅτι στήν περίπτωση τῆς προκειμένης καθαίρεσης, ἡ ὁποία ἀπαγγέλθηκε ἀπλῶς μέ διαπιστωτική διοικητική πράξη δέσμιας ἐνέργειάς του Ε.Δ. ὡς συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου καί «ἄνευ ἐτέρας διαδικασίας», δέν ὑπῆρξε, οὔτε ἄλλωστε μπορούσε ἐξ ἀντικειμένου νά ὑπάρξει, τελεσίδικη ἀπόφαση Δευτεροβαθμίου Ε.Δ., ἡ ὁποία ἀποτελεῖ προϋπόθεση ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἄσκηση τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκκλήτου στό Πατριαρχεῖο. Κάθε ἀντίθετη ἄποψη εἶναι παντελῶς ἀβάσιμη καί ἀντιβαίνει προδήλως καί στὸν Κ.Χ.Ε.Ε. καί στό νόμο 5383/1932 Περί Ε.Δ. Θὰ ἦταν ἐπὶ πλέον καί ἐπικίνδυνον, γιατί θὰ ἀποτελοῦσε ἄμεση ἐπέμ-

βαση τοῦ Πατριαρχείου στὶς λειτουργίες τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας (Δικαστική, Νομοθετική, Ἐκτελεστική).

ΕΠΙΜΥΘΙΟ: Διαβάζοντας κανεῖς καί βλέποντας ὅλες αὐτὲς τὶς διεργασίες πού γίνονται ἐπὶ πολλὰ συνεχῆ ἔτη καί ἀπὸ τὴν Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία καί ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο, γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο ἐνὸς Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος ἀμετάκλητα καταδικάσθηκε, καί κατὰ τὰ τρία στάδια τῆς ποινικῆς διαδικασίας, στὴ βαρεῖα ποινὴ τῆς κάθειρξης γιὰ σοβαρότατο κακούργημα, καταλαμβάνεται ἀπὸ ἀπογοήτευση. Καί ἡ ἀπογοήτευσή του αὐτὴ διευρύνεται, ὅταν ἀντιπαραβάλοι ὅλα αὐτὰ μέ τὶς συνεχεῖς, ἄδικες καί ἀντικανονικὲς διώξεις, πού ὑπέστησαν καί ὑφίσταν-

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

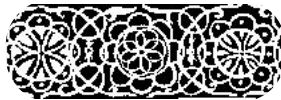
ISSN 1790-482X

ται ἐπὶ 35 καὶ πλέον χρόνια οἱ ἀρχικά δώδεκα καὶ στὴ συνέχεια οἱ τρεῖς ἄξιοι καὶ ἀνεπίληπτοι ἱεράρχες, χωρὶς ποτὲ νὰ τοὺς ἀποδοθεῖ κάποιο κανονικὸ παράπτωμα κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη, χωρὶς ἀνακρίσεις, χωρὶς δίκη, χωρὶς ἀπολογία οὔτε κἂν ἀκρόαση καὶ μάλιστα μετὰ τὴν πλήρη δικαίωσή τους ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη μὲ τριάντα καὶ πλέον ἀποφάσεις. Καὶ μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν πρόδηλη καταπάτηση καὶ συνεχῇ παραβίαση τῶν ἱερῶν Κανόνων ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια μὲ τὶς ἀρχικά δικτατορικὲς καὶ ἀντικανονικὲς ἐκπτώσεις καὶ στὴ συνέχεια μὲ τὰ ἀνυπόστατα καὶ ἀντικανονικὰ ἐπιτίμια, δὲν εἶδαμε κάποια παρέμβαση, κάποια ἀντίδραση ἢ κάποια εἰλικρινῇ προσπάθεια ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς παράγοντες, οὔτε τῆς δικῆς μας Ἐκκλησίας οὔτε τοῦ

Πατριαρχείου, γιὰ νὰ σταματήσουν κάποτε αὐτές, οἱ ἐκτροπὲς καὶ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἐπιτέλους ἡ κανονικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ τάξη, ποὺ τόσο πολὺ ταλαιπωρήθηκε ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια καὶ τόσο πολὺ πλήγωσε καὶ ἀπογοήτευσε τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα. Καὶ νὰ τώρα βλέπουμε, γιὰ ἓνα Μητροπολίτη, καταδικασθέντα ἀμετάκλητα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη σὲ βαρεῖα ποινὴ γιὰ σοβαρὸ κακούργημα, νὰ ἀπασχολοῦνται χωρὶς ἀποτέλεσμα τόσοι καὶ τόσοι ἐκκλησιαστικοὶ παράγοντες, ἀκόμη καὶ οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἡγεσίες, ἐπὶ δέκα καὶ πλέον ἔτη.

Καὶ κλείνουμε ἐπισημαίνοντας μὲ θλίψη πολλὴ τὴν ἔντονη καὶ κραυγαλέα αὐτὴ ἀντίθεση, τὴν ὁποία καὶ τὴν διαπιστώνει καὶ τὴ ζεῖ μὲ πόνο καὶ ἀπογοήτευση ὁ πιστὸς λαὸς μας.

Ὁ Σχολιαστὴς

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr